

SREDIŠTE ZA OBUKU I ODGOJ VOJNIKA KOPRIVNICA

PUT OD DRAGOVOLJACA DO PROFESIONALACA

Devet je stoljeća tinjao u mraku, povremeno bljesnuo i bivao silom prigušen ali nikada ne i ugašen plamen hrvatske slobode i državnosti. S koljena na koljeno iz naraštaja u naraštaj prenosio se taj san sve dok ga ovaj naraštaj nije i ostvario, hrvatski je čovjek ostao slobodan, on je stvorio vlastitu državu plativši onu najvišu cijenu za nju.

Još je nedavno čitava Hrvatska plamtjela, krvlju se stvarala domovina, a iz pakla rata uzdizali su se znani i neznani junaci koji su, ni trena ne oklijevajući, svoje mlade živote polagali na oltar domovine, sagorjevši u vječitom plamenu slobode.

Ovo nije requiem palima za hrvatski san, ovo je podsjetnik na ono što se događalo u bliskoj hrvatskoj povijesti, ovo je obveza za sve nas da nikad ne zaboravimo, ovo je obveza za sve nas da nastavimo i gradimo tamo gdje su oni stali, da pamtimo povijest, živimo svoju sadašnjost i gradimo svoju budućnost, jer budućnost je vjera.

Ove su stranice posvećene svim hrvatskim vitezovima palim u vječitoj borbi hrvatskoga naroda za njegovu opstojnost ali i onima koji su svojim djelovanjem i radom pridonijeli stvaranju neovisne i slobodne nam države Hrvatske.

U tom segmentu golem doprinos dali su i djelatnici Središta za obuku i odgoj vojnika Koprivnica ugradivši u njega svoju mladost i dio života u prvom redu kao bojovnici, goloruki dragovoljci naoružani srcem i vjerom u slobodu i Hrvatsku, danas visoko profesionalni izučeni i osposobljen kadar spreman svoja znanja i vještine prenijeti na mlade naraštaje kako bi i oni sutra bili spremni braniti i obraniti hrvatski korpus na ovim prostorima. Stoga ćemo se prisjetiti ljudi i događaja, rađanja i ljepote stvaranja Središta za obuku i odgoj vojnika Koprivnica.

Iako se ne radi o operativnoj postrojbi, ona je dala velik obol u stvaranju današnje Republike Hrvatske kao i njezine pobjedničke oružane sile, učeći mlade naraštaje kako se ljubi Domovina, vojnim vještinama i znanjima, časnosti, plemenitosti i humanosti.

Kako je povijest neminovno prolaznost i svakodnevno mijenjanje, tako i ova postrojba ima svoje jučer, danas i sutra.

JUČER...

Slika 1.
Posjeta američkog tima M.P.R.I.D.T.A.P središtu predvođena generalom Johnsonom

Temelji za formiranje SOOV Koprivnica postavljeni su 30. rujna 1991. kada je zahvaljujući mudrosti, strpljenju i sposobnosti tadašnjeg Kriznog štaba na čelu sa gosp. Nikolom Gregurom izvršena mirna primopredaja vojarnice, a iz Koprivnice zauvijek su ispraćene postrojbe tzv. JNA. Ulaskom postrojbi ZNG u vojarnu prilazi se sanaciji devastiranih dijelova, a ona će poslužiti kao baza iz koje će 117. brigada HV, sada puno jača i opremljenija, krenuti na svoj slavni ratni put.

U vrijeme kada je Hrvatska krvarila, a borbe za njezino oslobođenje su se i nadalje vodile nesmanjenom žestinom, bez obzira na potpisano Sarajevsko primirje, Republika Hrvatska na čelu s dr. Franjom Tuđmanom pokreće projekt obuke mladih naraštaja ročnika kako bi već sutra bili spremni stati na branik domovine te se propisuje formiranje Centara za obuku i odgoj vojnika.

Ukazom Predsjednika Republike i Vrhovnika Oružanih snaga Republike Hrvatske od 24. siječnja 1992. godine propisuje se formiranje COOV Koprivnica u Vojarni "Ban Krsto Frankopan" koji započinje s radom 10. veljače 1992. godine.

Prva zadaća koja se nameće pred dojučerašnje bojovnike, mahom pripadnike 117. brigade HV kao i pripadnike ostalih postrojbi, jest osposobiti prostore i opremu, učila i pomagala za prihvat novaka kao i realizaciju zahtjevne zadaće obuke koja je postavljena pred njih.

Iako je vremena bilo vrlo malo, oprema i nastavna sredstva oskudna i u lošem stanju, volje i želje za ostvarenje misije i povjerene im zadaće nije nedostajalo, srcem, vjerom i entuzijazmom pristupilo se stvaranju postrojbe kojom se danas svi ponosimo.

Nakon kratkih priprema u COOV ustrojavaju se dvije bojne temeljne vojne obuke, a već 1. ožujka 1992. godine u Vojarnu "Ban Krsto Frankopan" ili točnije u COOV Koprivnica primljeni su novaci prvog, povijesnog, naraštaja ročnika na odsluženje vojnog roka.

Povijesnog jer se radi o prvom naraštaju mladih ljudi koji će prisegnuti na vjernost narodu i državi pod hrvatskim barjakom i koji će svoj vojni rok odslužiti tu u srcu Podravine, a ne u nekim zabitima raspale neprirodne nametnute nam federacije kao što su to činili njihovi očevi, braća i prijatelji.

Ovakva je čast ujedno i velika obveza, kako za same ročnike tako i za njihove zapovjednike.

Pred zapovjedni kadar postavlja se izuzetno zahtjevna zadaća: stečena znanja i iskustva, pa makar ona bila i gorka, iz Domovinskog rata treba primijeniti i prenijeti na te mlade ljude, do jučer civile, od njih stvoriti vojnike te ih pripremiti za izvršenje svih zadaća, pa i onih najtežih i u najsurovijim uvjetima.

Naoružani samo iskustvom te ponekim priručnikom iz literature bivše vojske, uhvatili su se hrabro u koštac s postavljenom zadaćom.

Nedostatak tvorno-tehničkih sredstava problem je, kao i nedovoljna obučenost zapovjednog kadra. Ratovati i obučavati nikako nije isto: većina zapovjednika nije imala nikakvih vojnih škola, već su to bili civili, dragovoljci koje je agresija natjerala da postanu vojnici, bojovnici, bez predznanja o sustavu vođenja i zapovjedanja te zajedno s prvim naraštajem ročnika uče osnove zapovjedanja, uče noću, u slobodno vrijeme kako ih jutro ne bi zateklo nespremljene na obuci, nedaj bože pred vojnicima.

Mukotrpnim radom, ljubavlju prema domovini, entuzijazmom i vjerom, nerijetko i improvizacijom, uspjevaju se nametnuti kao vođe u koje se vjeruje, koje se sluša te uspjevaju ispoštivati sve zadane rokove i zadaće na najkvalitetniji mogući način, a oni sami iz ratnika stasaju u sve kvalitetniji i profiliraniji profesionalni kadar.

Sustavnom internom edukacijom u COOV Koprivnica sustavno se iz naraštaja u naraštaj podiže razina obučivosti dočasnika i časnika kao nositelja obuke što neminovno uvjetuje i podizanje razine obučivosti ročnika, kao i bojne spremnosti postrojbe na kvalitativno višu razinu.

U prvoj se godini postojanja COOV obuka izvodi gotovo neprekidno iz naraštaja u naraštaj ročnika koji dolaze u Centar u pet ciklusa godišnje u početku samo na temeljnu, a od svibnja 1992. godine i na specijalističku vojnu obuku za što je formirana i pose-

Slika 2.
Posjeta američkog tima M.P.R.I.D.T.A.P. predvođena generalom Griffithsom

Slika 3.
Dragovoljno davanje krvi u vojarni

Slika 4.
Posjeta nacionalnom svetištu Marija Bistrica

ba bojna.

Početkom 1993. godine unutar COOV formirana je još jedna bojna za temeljnu vojnu obuku, a u travnju COOV se transformira u Nastavno središte hrvatske vojske, što bitno ne mijenja trajnu misiju Središta a to je obuka ročnog sastava. Ujedno se formira i peta bojna kao bojna za obuku razvodnika i pričuvnika, odnosno pričuvnih dočasnika i časnika, na čemu su do sada bili stalno angažirani svi djelatnici tijekom redovite obuke ročnika.

Krajem 1993. godine prelazi se na sustav u kojem se ciklički kroz godinu obučava četiri naraštaja ročnika što otvara prostora za internu izobrazbu djelatnika, kako bi se kvaliteta njihovog rada podigla na višu razinu sustavnim predavanjima internih i vanjskih predavača.

Početkom rada Hrvatskog vojnog učilišta "Petar Zrinski" i Dočasničke škole u njegovom sastavu, iz postrojbi NSHV redovito se upućuje na školovanje određeni broj dočasnika i časnika.

Nezaobilazan je i podatak da se paralelno s vojnim školovanjem i uz rad djelatnici školuju i na civilnim visokoobrazovnim ustanovama kako bi i s te strane upotpunili svoja znanja.

Uz sve navedene zadaće, 1993. godine dio djelatnika se i aktivno uključuje u obranu domovine, a broj djelatnika koji su ostali raditi u Centru sveden je na minimum koji osigurava funkcioniranje postrojbe.

Takvim sustavom rada, stalnom edukacijom, razvija se kvalitetno obučeni i profesionalan zapovjedni kadar sposoban svoja iskustva, znanja i vještine prenijeti na mlade naraštaje ročnika.

Središte za obuku i odgoj vojnika u sedam godina svog postojanja iznjedrilo je 28 naraštaja ročnika temeljne vojne obuke, koji su nakon dva mjeseca odsluženja vojnog roka na specijalističku obuku upućivani diljem Lijepe naše zavisno od vojno popisne djelatnosti, 28 naraštaja specijalističke vojne obuke i 27 naraštaja završne vojne obuke od kojih je

Slika 5.
Detalj s prisege

veliki dio sudjelovao u pobjedničkim vojno-redarstvenim akcijama svojim znanjem i vještinama stečenim u SOOV Koprivnica počev od "Maslenice" i "Medačkog džepa" pa do "Bljeska", "Oluje", "Ljeta 95"...

Svakako je nezaobilazno spomenuti i velik broj ročnika koji se po odsluženju vojnog roka odlučio za vojni poziv te se priključio jednoj od gardijskih brigada, poglavito 1. Gbr i 7. Gbr ili drugim postrojbama OS RH ili MUP, zašto su svakako najzaslužniji njihovi dočasnici i časnici u SOOV u kojima su ročnici vidjeli svoje uzore.

Njihove su pobjede u tim akcijama dočasnici i časnici popratili s oduševljenjem ali i žalom, žalom što i sami nisu mogli biti sudionici istih.

U svibnju 1995. godine NSHV mijenja naziv u Središte za obuku i odgoj vojnika Koprivnica, koji zadržava i danas.

Tijekom proteklih sedam godina na čelu postrojbe izmijenila su se tri zapovjednika: brigadir Stjepan Slivar, brigadir Ivo Petrić i stožerni brigadir Živko Zrilić, od kojih je svatko dao golem doprinos u stvaranju ove postrojbe. No, najveći procvat i vrhunske rezultate Središte postiže na čelu sa stožernim brigadrom Živkom Zrilićem.

Slika 6.
Posjeta visokih gostiju vojarni

DANAS...

Danas je SOOV Koprivnica moderno visoko profesionalno Središte, jedno od elitnih za obuku ročnog sastava, na čelu s brigadrom Željkom Žgelom,iskusnim bojovnikom i visokoprofesionalnim časnikom.

Danas se u SOOV Koprivnica obuka ročnika provodi u tri razine:

1. Temeljna vojna obuka
2. Specijalistička vojna obuka
3. Završna vojna obuka.

No, kako je TVO najveća zadaća SOOV, posebnu ćemo pozornost posvetiti upravo njoj, kao najnižoj, ali i najtežoj razini, jer u njoj od civila treba u samo dva mjeseca stvoriti vojnika sposobnog da izvrši sve postavljene mu zadaće kao pojedincu i uklopiti ga u skupni cilj desetine.

Od 1997. godine kompletna obuka za ročnike provodi se prema standardima kompatibilnim standardima euroatlantskih vojnih strategija i doktrina. Središte je prva postrojba OS

RH u kojoj je primjenjena obuka na traci, sustav obuke američke vojske koji se pokazao izuzetno uspješnim i primjenjivim u OS RH.

Izravnim provođenjem situacijske obuke utemeljene na borbenom usredotočenju po ključu "obučavaj onako kako ćeš se boriti" ročnici se dovode u situacije gotovo jednake onim u kojim bi se mogli zateći u stvarnoj ratnoj opasnosti, dakle situacijskom kretanju u realnom vremenu i na realnom terenu.

Kruna i vrhunac dvomjesečne obuke ročnika je izlazak na taborsku prostoriju, prostor izvan vojarne, daleko od svih pogodnosti koje ona nudi, a za cilj ima sintezu svih stečenih znanja, teorijskih i praktičnih te ih primjeniti na terenu, počev od uređenja i pripreme tabora u kojem će prebivati pa sve do izvođenja simuliranih bojnih zadaća gotovo jednakih onim stvarnim - ratnim.

No bez obzira što se radi o sustavu kompatibilnom euroatlantskim vojnim integracijama temeljno je načelo u sustav obuke ugraditi tradiciju hrvatskih vojnika i domoljublje jer samo uspješnom kombinacijom ovih dvaju temeljnih načela moguće je graditi i izgraditi suvremenu vojsku sposobnu uz najmanje gubitaka izvršiti i najzahtjevnije zadaće, a tradicija hrvatskih vojnika, domoljublje i vjera garancija su opstojnosti hrvatskog korpusa na ovom geopolitički trusnom tlu.

Temeljna je misija SOOV i nadalje osposobiti i obučiti ročnike za uspješnu provedbu svih zadaća u svim vremenskim i zemljišnim uvjetima prema propisanim standardima, te osigurati zahtjevanu razinu osposobljenosti zapovjednika, zapovjedništava i postrojbi te provedbu zadaća u stvarnim prostornim i vremenskim uvjetima. Stoga je kontinuitet školovanja i stalne edukacije i nadalje imperativ za djelatnike koji svoja znanja usavršavaju na naprednim tečajevima MPRI, kao i u drugim vojnim i civilnim školama.

Dostignutim stupnjem kvalitete obuke i uvježbanosti SOOV Koprivnica sukladno praćenju trendova preustroja i približavanja standardima euroatlantskih integracija i Partnerstva za mir stekla je sve predispozicije za uključivanje u iste, što potvrđuju pohvale i stalni kontakti s timom MPRI DTAP.

No, izobrazba i obuka nisu jedini segmenti rada djelatnika i vojnika SOOV: njihov rad upotpunjuje se kulturnim, zabavnim, vjerskim i humanitarnim djelatnostima.

Kroz akcije dobrovoljnog davanja krvi u SOOV Koprivnica je kroz proteklih sedam godina prikupljeno ukupno 23211 doza krvi, što je izuzetno zavidna brojka i svrstava nas među najbolje donatore krvi za što smo i nekoliko puta pohvaljivani. Važno je naglasiti da je prilikom izvođenja operacija "Bljeska i Oluje" odaziv ročnika i djelatnika bio gotovo stopostotan.

Od kulturnih djelatnosti važno je spomenuti organizacije koncerata u Vojarni kao i u gradu, te izuzetnu suradnju s Otvorenim sveučilištem i Muzejom grada Koprivnice, gdje imamo i vlastitu postavu fotografija iz života i rada postrojbe.

Vjerski život svih ročnika dijeli se na organizirani i spontani: u organizirani dio ulazi tradicionalna Misa za ročnike dan dva prije svečane prisege koju redovito predvodi msg. Juraj Jezerinac, ordinarij Vojnog Ordinarijata HV i MUP, a na istoj redovito gostuju župnici okolnih župa predvođeni velečasnim Vjekoslavom Britvecem.

Za sve športske aktivnosti, kad bi ih pobrojali i uz njih popisali uspjehe, premalo bi nam bilo stranica zbornika, no spomenuti treba izuzetne uspjehe u streljaštvu, nogometu i kuglanju, vojnom triatlonu, orijentacijskom trčanju, padobranstvu i mnogim drugim disciplinama.

SUTRA...

Prisegli smo vjernost domovini, ispunjenje svih zapovijedi i zadaća kako bi sačuvali opstojnost hrvatske demokracije i kontinuitet državnosti, sigurnost svih njezinih građana. Stoga je i naša zadaća u budućnosti pripremati sinove jedine nam domovine kako bi bili spremni sutra stati na branik domovine i štiti ono za što su ginuli djedovi, očevi, braća, sestre i prijatelji.

Kako je ova postrojba stasala iz naroda, razvijala se i kalila u ratu, usavršavala se i pripremala za ulazak u prestižne europske i svjetske vojne integracije u protekle dvije godine mira, ona je sigurna garancija hrvatske opstojnosti i napretka države.

Imperativ postrojbe i nadalje je obuka mladih naraštaja, usavršavanje njezinog zapovjednog kadra i sukladno nastojanjima OS RH u cijelosti što brže uključivanje i integracija u međunarodne sigurnosne sustave, čineći zajedno s njima sigurnosnu arhitekturu demokratske Europe, koja bi trebala biti jamac sigurnosti hrvatskom i svim drugim narodima.

I na koncu, svjesni svojih dostignuća kao i predstojećih zadaća, čvrsto stojimo na zacrtanom putu razvoja OS RH, jer samo kvalitetno uvježbana i pripremljena vojska jedini je jamac sigurnosti i opstojnosti Hrvata na ovim prostorima. Više nego ikad zračimo snagom i odlučnošću hrvatske samobitnosti.

Tomislav Kranjčec

Ausbildungszentrum der kroatischen Armee in Koprivnica

In diesem Text wird das Ausbildungszentrum der kroatischen Armee "Fran Krsto Frankopan" in Koprivnica dargestellt. Der Beitrag besteht aus drei Hauptteilen, in denen die Vergangenheit, die Gegenwart und die Zukunft des Ausbildungszentrums dargestellt werden. Im ersten Teil wird betont, daß dieses Zentrum die Tradition jener Einheiten fortsetzt, die am Verteidigungskrieg teilgenommen haben, in dem es um die Verteidigung und um die Erhaltung der Souveränität der Republik Kroatien ging. Dieser Teil ist eigentlich eine kurze Darstellung der Geschichte des genannten Ausbildungszentrums. Im zweiten Teil des Beitrags wird die aktuelle Situation im Ausbildungszentrum dargestellt, und im dritten Teil werden die Zukunft und die Entwicklungsperspektiven des Ausbildungszentrums erörtert.